

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 22 stycznia 2025 r.

Poz. 449

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P- II.4131.2. 460 .2024 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 30 grudnia 2024 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.), art. 50 ust. 6 i 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz.1283 z późn.zm.)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

- §5 ust.2 w zakresie wyrazów „rodzinnego wywiadu środowiskowego i ”,
- §7 ust.2 w zakresie wyrazów „ usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz” oraz
- § 8 ust. 1 w zakresie wyrazów „ W szczególnie uzasadnionych przypadkach” uchwały Nr XII/73/2024 Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 28 listopada 2024r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, a także trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania ich wykonywania

Uzasadnienie

Rada Miejska w Iwoniczu - Zdroju podjęła uchwałę Nr XII/73/2024 z dnia 28 listopada 2024r. określającą :

- szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, a także trybu ich pobierania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwoniczu-Zdroju,
- szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług przez Ośrodek.

Przeprowadzone przez organ nadzoru czynności nadzorcze pod względem legalności przedmiotowej uchwały wykazały, że wskazane w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia zapisy w sposób istotny naruszają obowiązujące w tym zakresie przepisy .

Ramy prawne, które legitymują organ uchwałodawczy do podjęcia niniejszej uchwały w tej materii zawarte są art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Stosownie do tego przepisu rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania. Zgodnie z brzmieniem art.50 ust.6a ustawy o pomocy społecznej w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy

w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Jest to jedna z podstawowych zasad polskiego systemu prawnego. Oznacza ona, że organy władzy publicznej mogą działać tylko na podstawie prawnej, a normy prawne określają ich kompetencje, zadania i tryb postępowania, wyznaczając jednocześnie ramy ich działania. Postanowienia zawarte w uchwale nie mogą wykraczać poza zakres ustawowego upoważnienia oraz powtarzać regulacji zawartych w przepisach wyższego rzędu.

Nie ulega wątpliwości, że organ administracji publicznej, jakim jest rada gminy, jest zobligowany do przestrzegania ściśle zakresu upoważnienia ustawowego do stanowienia przepisów prawa miejscowego, a zatem wszelkie jego działania muszą znaleźć oparcie w konkretnych regulacjach prawnych, przyznających mu określone kompetencje, które winien precyzyjnie wypełniać.

W § 5 ust. 2 badanej uchwały, w którym Rada postanowiła, że „Wymiar i zakres przyznawanych usług sąsiedzkich ustalany jest indywidualnie na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (...)”, stanowi powtórzenie art.106 ust.4 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z brzmieniem wyż.cyt. przepisu wywiad środowiskowy jest elementem postępowania w sprawie wydania decyzji administracyjnej o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia z pomocy społecznej (...).

Jak wynika z treści wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 sierpnia 2019r., wydanego w sprawie o sygn. akt II OSK 2376/18, powtórzenie regulacji ustawowych bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy gminne jest niezgodne z zasadami prawidłowej legislacji. Uchwała rady gminy nie może regulować jeszcze raz tego, co jest już zawarte w obowiązującej ustawie.

Z kolei zapis §7 ust.2 przedmiotowej uchwały, w którym Rada Miejska w Iwoniczu-Zdroju ustaliła sposób rozliczania wykonania usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych stanowi przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art.50 ust.6 i 6a ustawy o pomocy społecznej. W oparciu o art.50 ust.6a ustawy o pomocy społecznej rada gminy umocowana jest do ustalenia sposobu rozliczenia wykonywania tylko usług sąsiedzkich.

Ponadto w § 8 ust.1 ocenianej uchwały rada gminy zastosowała sformułowanie „W szczególnie uzasadnionych przypadkach”, które wskazuje, iż mogą zostać wprowadzone inne, niż podane w uchwale przypadki uzasadniające zwolnienie z ponoszenia odpłatności. Taki zapis stoi w sprzeczności z upoważnieniem ustawowym udzielonym radzie gminy na podstawie art.50 ust.6 i 6a ustawy o pomocy społecznej, który jednoznacznie stanowi, że rada gminy winna określić szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia. Przyjęty bowiem zapis może prowadzić do sytuacji, w której organ wydający decyzję będzie miał możliwość zastosowania według własnego uznania innych przesłanek, na co art.50 ust.6 i 6a ww. ustawy nie zezwala.

Z tych powodów organ nadzoru stwierdził, że wskazane naruszenia art. 50 ust. 6 i 6a ustawy o pomocy społecznej, uzasadniają stwierdzenie nieważności uchwały Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 28 listopada 2024r. w części określonej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul Kraszewskiego 4 A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od dnia jego doręczenia.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Renata Piśła

Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru